

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Három évre 72 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Három évre 84 korona.

HIRDETÉSEK:
 Első sorokért az első sorok 20 fillér.
 Utána minden sorért 10 fillér.

Ryftár postt. száma 46 1114.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 111.

Arad, 1912.

STAUER JÓZSEF

Szerda, január 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Befejezték a költségvetés tárgyalását.
- A parlament munkaprogramja.
- Tanuk a Zsilinszky-fiuk ellen.
- József főherceg és a Ferenc József nevelőintézet botránya.
- Mit dolgozott az aradi ügyészség?
- Egy aradi poéta-asszony.
- Malára itélték a női-Hofrichtert.
- Csalás — százezer korona ígéretével.
- Tarkaságok.

A csabai csendőrök.

Arad, január 16

A csendőrség az ország egyik legnagyobb intézménye, — mondotta ma önérettel egy csendőrmester a Zsilinszky-pör budapesti főtárgyalásán. Igaza van. Hozzátehetjük a legfontosabbak egyike is. Anyagi javainkkal egyforma értékű kincsünk: az emberek biztonsága van az ő kezükbe téve. Az ő fáradságos, keserves nyomozásaiktól, őrzárataiktól, vallatásaiktól és a tekintélytől, amelyet maguknak szerezni tudnak.

A magyar csendőr nem volt eddig se szegény tekintélyben, jó hírben. Egy oldalán támadták leginkább: a vallatásaik miatt. Főtárgyalások szinte állandó refrénje, hogy a vádlott a nyomozás alatt azért tett beismerő vallomást, mert a csendőrök „kinozták”. Most nem akarunk ezek-

kel a dolgokkal foglalkozni, s a fölött elmélkedni, hogy melyik a gyakoribb eset: a mikor a vádlott megbánja az elcsúszott őszinteséget és a csendőrök meggyanúsításával igyekszik menekülni, vagy pedig az, a mikor a csendőrt a vallatás buzgalma olyasmire ragadja, ami a modern büntető eljárás szellemével gyilkos ellentétben áll.

Most nem a vallató, hanem a valló csendőről van szó. Ugyanaz az őrmester, aki ma az előbb idézett önérettel kijelentést tette, tegnap este vallomásaiban súlyos vádat emelt egy járásbíróra. Azt a leleplezést tette, hogy mikor a vádlottakat a vizsgálóbíró kihallgatta, ennek háta mögött Jankovics járástörő intégetésekkel tanította ki, hogy miféle válaszokat adjanak a mentő kérdésekre.

Annyi minden, egyébkor és egyebütt rendkívüli körülmény keveredett az Achim-pörbe, hogy megszoktuk: itt mindent a rendesnél nagyobb óvatossággal kell fogadni. A csendőrmester szenzációs, egyenesen megdöbbentő hatása vallomását nyomon kíséri az a panaszkodás, hogy „bennünket folyton üldöztek és gyanusítottak, elhatároztuk tehát, hogy mindent elmondunk.” A leleplezés tehát mégse pusztán az igazság szeretetéből fakad. Még a legigazabb vallomás értékét is leszállítja, ha azt a bosszu, vagy az

elszenvedett keserőségért fizetni akaró szándék diktálja. Es ha a csendőrt arra tanítják, hogy elfogulatlan vallomásokat igyekezzék szerezni és csak azokat tekintse értékesnek, ő maga is a törvény előtt tett tanuságtételében ne vezettesse magát azzal, hogy: „no, most leszámolunk.”

Ha igaz a csendőrök vallomása, akkor is joggal kérdezheti tőlük a közvélemény: miért nem álltak előbb a világ elé vele? Az üldöztetéstől féltek? Mindenkinek inkább kell ilyesmitől tartani, mint a csendőrnek, aki fegyvert visel, aki katonai szubordináció alatt áll, akinek se a polgári hatóságoktól, se a polgári társadalomtól semmi félni, vagy várni valója nincsen. Ha pedig nem igaz ez a leleplezés, — mi pedig, a magyar bírói tekintélybe vetett hitünknel fogva, nehezen tudjuk elhinni, hogy egy magyar bíró segítségére akarna lenni egy pör vádlottainak, az igazság meghamisításával, — ha, ismételjük, nem igaz, akkor az őrmester tépte meg legjobban, a mire olyan önérettel hivatkozott: a csendőrségnek, Magyarország egyik legnagyobb intézményének tekintélyét.

Ohajtandó lenne, hogy ez a dolog sürgősen tisztáztassék. Annyi általánosítás történt ép az Achim-eset révén a magyar társadalom és speciálisan a vidéki társadalom rovására, a

Herczeg Ferenc.

Írta és az Aradi Nemzeti Színház Herczeg ciklusának megnyitáskor felolvasta: Keszler Károly.

„Az ember a dolgok mértéke” — tanították a görög szofisták. Nincs igazi megismerés, csak egyéni vélekedés van. S nem egy vélemény valamely dolgról az általános igazság, hanem sok vélemény lehet egyénileg megindokolható.

Egy kicsit sűppedékes ez a szofista-talaj, de esztétikai értékeléseknél a tudomány mai álláspontja mellett csakugyan még türelmeseknek kell lennünk egymás véleményei iránt. Mert kétségtelen, hogy nem lehet oly művészi alkotásokat találni, amelyek mindenkor, mindenütt és mindenkinek ugyanolyan művészi értékűek volnának. S míg az esztétika egymással perben álló tudományos elméletei építenek és rombolnak rendszereket, mi nem várunk sem az asszociációs, sem az illuzió, sem az együttérzés elméletének sorsára; nem bizzuk magunkat sem a Fechner, sem a Volkelt, vagy Lange és Groos tudományos megállapításaira, hanem: élvesztük a művészet alkotásait a szubjektivitás álláspontjáról. A zenét, szobrot, képet, írásművet voltaképpen a saját életünk színén keresztül élvezem igazán, mert mindegyik tudatalan titkokat, hangulathajlamokat, életlelkéket, küzdéseket és vágyakat érint és izgat bennem. S miként minden szemnek, minden léleknek megvan a maga külön optikája.

Herczeg Ferencet kell megmérnem s én nem kereselek hozzá más mértéket, mint azt, amelyet a lelkemben találok azoknak a kedves

óráknak a benyomásaiból, amikor az ő képzeletének a röptét kísérem; amikor az intenzív érdeklődés kettős életét éitem: a magamét és azokét az emberekét, akiket Herczeg Ferenc költői ereje lélemben állított.

Nincs székegém valamennyi művére, hogy az ő költői képét megrajzoljam. Nem is lehet céloim e hódoló kis megemlékezés keretébe belesűriteni mindazt, amit tett és alkotott.

1890-ben jelent meg az első regénye: a „Fenn és lenn”, amelyet előszavában édes anyjának ajánl; annak a „jószágos, okos asszonynak, aki bizonyára szemtelenségű tud huzyni könyvének gyöngéi fölött.” És itt kezdődik a Herczeg Ferenc írói pályája, amely a Mutamur, a dolovai nábob leánya, Három testőr, Gyurkovics leányok, Simon Zsuzsa, Napnyugati mesék, Gyurkovics fiuk, Szabolcs házassága, Honthy háza, Oskay brigadéros, Pogányok, Bizáns és más művein keresztül: egyre emelkedő gyönyörű ívben haladt fölfele a magyar irodalom egén.

Mindezekben a novellákban, regényekben, szindarabokban: az emberi lélek szétfelbontja és összerakója. Nem teremt egészen új, egészen különös világot, mint Jókai tette az ő luxuriózus fantáziájával, szinte a képzelet kicsapongásáig. Jókai színes leplet borította a valóságra és mint Ignotus írja, nála a hősök és tetteik: embereknek és cselekvéseknek a végtelenség felé irányuló metaforái.

Jókai óta azonban a regényben felszívódott a tudomány és a képzelet racionalizálódott. Valami fejlődéseszerű folyamat észlelhető a képzelet egyoldalú uralmatól az intelligencia

uralma felé. És ez a folyamat pompásan megállapítható Herczeg művészi fejlődésében, aki csillogó értelmiségénél fogva ma a legobjektívabb magyar szépirodalom közé tartozik.

Az erkölcsi élet esztétikai felfogásában valami sajátos nemes hellén vonás van Herczeg Ferencben. Azok közé a par excellence esztétikai felfogású elmék közé tartozik, akik csaknem ellenállhatatlan szükségszerűséggel mindent és különösen az emberi akarat tényeit, előjait, motívumait is az esztétikai megítélésnek vetik alá. Nála — miként Plató mondja — a jó a szépnek fogalmába menekült.

Még abban a bohózatban is, melyet e ciklus során a társulat elő fog adni, a Három testőrben is van érdekes és értékes mondani valója arról, hogy mi nyitja meg az emberi lélek zárját.

Liza — annak ki kell találnia az ember jelét. Aki bánni akar az emberekkel — mondja lembeli gyöngéit. A legtöbb ember gyöngéje talán a hiúság. Ez a kemény diónak az a kicsi, puha rése, amelyen át könnyen bele lehet férközni.

Bohózat ez, amelyben van ugyan torzítás és vidám, burleszk hangulat, de van sugársó életbölcsesség is, fölényes guny és finom, tiszta levegő. A szépnek és etnikainak gyönyörű hallénes összhangja beteges fantasztikausság és frivol erotikum nélkül.

És ez a vonás Herczeg Ferencből, az emberből ment át az íróba. Az ő nobilis egyéniségének bélyegét viseli magán a költészete, amelynek forrása — miként maga is mondotta a Petőfi-társaság legutóbbi nagygyűlésén: —

annak két gyermeke között. Az idősebb fiu megette az egész fánkot, a fiatalabbik csak annak felső részét, míg a másik felét a tanítóné ette meg. A leány a dobozban levő tortából kóstolt meg egy darabot. A harmadik fánk felnyitásánál észrevették, hogy a habjában fehér, lisztzerű por van, azonban azt hitték, hogy őrlött méz. A gyermekeken csakhamar mérgezés tüneti mutakoztak és még azon éjjel meghaltak a kórházban.)

A hatóság megindította a nyomozást és megállapította, hogy a dobozt Bernischke Mária nővére, ugyancsak az Olmützből lakó Bernischke Franciska küldötte és ennek lakásán tartott házkutatás alkalmával talált levélből kitudt, hogy miérl akarta megmérgezni cukorsüteménnyel a nővérét. A levelet ugyanis a gyilkos nőlegénye írta és tudatja, hogy anyagi viszonyai annyira megromlottak, hogy nem veheti feleségül. Minthogy azonban az olmützi árvaszéknél a két Bernischke leány letöljét 2800 koronát öröztek, ez el akarta pusztítani a nővérét, hogy annak örökségét megszerezze és olyan helyzetbe kerüljön, hogy férjhez meheszen. A mérget két esztendeje tartogatta már és állítása szerint az édes apja házában padlásán találta. Az ügyész orgyilkossággal vádolta meg a 21 éves leányt és azt állította, hogy a gonosztett elkövetése sokban hasonlít Hofrichter főhadnagy bünére, mert ép olyan ravasz és jól kitervelt volt, mint amaz. Noha a kiszemelt áldozat szerencsés véletlen folytán megmenekült, de a két ártatlan gyermek halála miatt orgyilkossággal vádolható és halálbüntetést kér.

A fő tárgyalás folyamán a vádlott teljes nyugalommal töredelmes vallomást tett és beismerte, hogy nővérét a pénz miatt akarta elpusztítani, mert abban a meggyözödésben élt, hogy nőlegénye feleségül veszi, ha megtudja, hogy 2800 koronája van. A kihallgatott tanúk lényegtelen vallomása, a vád és védőbeszéd elhangzása után 10 szóval kettő elen bünösnek mondták ki az orgyilkosságban és a törvényszék kotel általi halálra ítélte, a védő előterjesztésére azonban, tekintettel arra, hogy áldott állapotban van, királyi kegyelemre terjesztette fel.

József főherceg és a Ferenc József nevelőintézet botránya.

(Lipthay báró visszaszívott nyilatkozata.)
(Saját tudósítók telefonjelentése.)

[Budapest, január 16.]

Az utóbbi időkben egyik estilap közlései alapján súlyos kompromitáló hírek terjedtek el a budapesti Ferenc József intézetről. Arról szóltak a hírek, hogy az intézet főrangú növendékei közül többen viszonyt folytattak az iskolai fűtő fiatal leányával, aki így áldott állapotba jutott a egy leánygyermeknek adott életet. A leány apja apasági keresetet indított Lipthay Frigyes báró [Béla] nevű fia ellen, aki — állítólag álnév alatt csábította el a leányt — de a tárgyaláson a fiatal főúr barátai megesküdték, hogy nekik is viszonyuk volt a leánnyal s így a bíróság a keresetet elutasította. A leány nem sokkal ezután a Dunába ölte magát.

Ezek a híresztelések nagyon megröndítettek a Ferenc József-intézet régi jó hírnevét. Az intézetben legtöbbször a főrangú világ gyermekeit oktatják. Pár év óta József főherceg fia, József Ferenc főherceg is növendéke az intézetnek, sőt az idei tanévben kétszer hetenként, szerdán és szombaton nyolctól tizenkettőig részt vesz az előadásokon is. Most a leleplezéssel kapcsolatban az a hír terjedt el a fővárosban, hogy József főherceg ezentúl nem engedi meg fiának az intézet látogatását.

Megkérdezték ma Szölgyén Ferencet, a Ferenc József nevelőintézet kormányzóját, mennyiben felel meg az a híresztelés a valóságnak?

A kormányzó a következő nyilatkozatot adta:

— Öccsége udvartartása részéről eddig semmiféle ilyen értelmű értesítést nem kaptam. Sőt kizártnak tartom, hogy ez megtörténjen. Én, mikor az eset nyilvánosságra került, nyomban szóbeli jelentést tettem felettes hatóságomnak, ahol már akkor azt a megnyugtató választ kaptam, hogy térjek az egész dolog felett napirendre. Ezek után nem valószínű, hogy a fenséges ur eltiltotta volna fiát az [intézet látogatásától.]

— Mikor volt itt utóljára a fiatal fenség? — kérdezte munkatársunk.

— Legtöbbször a múlt szerdán vett részt az előadásban. Reggel nyolc órakor jött és délig itt időzött. Szombaton azért nem jelent meg, mert gyónás lévén, csak nyolctól tízig tartottunk előadást.

Kérdést intéztek még József főherceg titkári hivatalához is, ahol természetesen nyakig begombolództak.

— Mi nem kaptunk felhatalmazást arra, hogy nyilatkozzunk — mondta a kérdészt udvari tisztviselő, — így tehát nem állhatunk rendelkezésére.

Van még az ügynek másik föltűnő fejleménye is. A nagyobb budapesti lapok mai számának nyiltterében ma a következő különös hangu nyilatkozat jelent meg:

„Az Est” január 12 iki számában súlyosan megrágalmazta fiamat. Ezekre a rágalmakra válaszul a következő: Rágalom az, hogy fiam, Lipthay Béla báró egy Ny. I. nevű leányt „balálba üldözött érzszakoskodásával.” De nemcsak rágalom ez, hanem fizikai lehetetlenség, mert fiam a kérdéses időben nem a Francisco Josefinumban, hanem a bécsi Theresianumban neveltetett.

Még vakmerőbb és lelkiismeretlenségre valló állítás az, hogy fiam „álnév” alatt követte volna el „tettét.” Az álnév alatt bujkáló rágalmozó cikkiró tudhatná, hogy egy Lipthay bárónak, aki családját Szt. István koráig tudja visszavezetni, aki egyenes leszármazottja Csák Máténak, — Kun László hatalmas ellenfelének — aki jelenleg is rokonságban van a monarchia legelső mágánscsaládjával, — Andrássy Géza gróf révén a felséges uralkodóházzal — annak nincs szüksége álnevekre, továbbá, hogy egy Lipthay báró nem hazudik soha; még kevésbé tud hamisan esküdni. A sajtóper „Az Est” ellen a mai napon megindítottam. Budapest és Lovrin, 1912. január 14-én. Tisztelettel Lipthay Frigyes báró m. p.

Ezt a ma este megjelent P. Lloydban a következő nyilatkozat követte:

Nyilatkozat. Egyes napilapok „Nyilttéri” rovatában nevem aláírásával a mai napon egy egészen nevetséges cikk jelent meg. Sajnos, hogy sajtótörvényünk hiányai nem adnak módot az ilyen eljárás kellő megtorlására. Ezennel kijelentem, hogy e cikkben egyszerűen nevemmel való

szépséges mondások. Avagy Ocskay László beszédének ereje, kurucos zománca, mámoros szépsége! Mindmegannyi bravúrja a stílusnak.

De a művészi megértetésnek és átértéztetésnek az a hatalma, amelylyel az embereket és eseményeket igazi nagy távlatok nyiltásával viszi a lelkünkbe, mindezeknél a dolgoknál nagyobb érték, amely úgy viszonylik a stílus apróbb és nagyobb szépségeihez, mint az épület koncepciója az ornamentikához.

A Pogányok egy hatalmas, monumentális rajza annak az átalakulásnak, amely Magyarországon a XI. században végbement. Komoly történeti tanulmányokon nyugszik ez a regény, amelynek legmélyebb alap gondolatát a főhősnek egy szomorú szemlélődésébe szövi a költő. Alpár látja, hogy hiába volt a pogányság elszánt ostroma az új rend ellen, mert utjokat állotta a kor, mint az egekig érő vasbástya! Lelkében világosságot támaszt a nagy igazság, hogy „az erős hit ellen nem lehet kopjával harcolni, csak még erősebb hitteit!” Ok pedig már maguk sem hisznek igazán a régib n...

A Bizáncban a félelmetesen, irtóztatóan feneketlen züllésnek, korrupciónak a rajzát kapjuk. Egy birodalmat sülyeszt örvénybe a lelkek romlottsága. A pártok egymással vetekednek az árulásban, míg Bizáncot az ellenséges ostrom ezer réme fenyegeti. A képmutató hazugság az emberség és illem alarcában jár és Bizáncban minden eladó. Nem a pogány dönti meg a várost, hanem évszázados végzete.

Ezt Giovanninak, a nemes hősnak, a hőség lovagjának az ajkára adja Herczeg Ferenc.

És amikor az isten különös csodájában bizzik a jámtör, töprengő császár, ez a genovai hős mondja ki a nagy igazságot, hogy „isten nem jószívű ötletekkel, hanem örök törvényekkel kormányozza a világot!” Az ő szájával hirdeti a költő egész munkájának grandiózus alap gondolatát, azt a világtörténeti tanulságot, hogy „minden nemzet akkor hal meg, ha megásta a maga sírját”...

A fényes gondolatok ragyogó fölépítésében művészhistorikus, művészfilozófussá magaslatosul Herczeg.

Olyan a Bizánc páthosának gyászpompa, mint az orgona és a harangok bugása requiemkor... Halálosan komoly igazságoknak és eszméltetéseknek a fenséges zenéje.

Ocskay brigadérosban a nemzeti érzés szent revelációját kapjuk. „A mi háborunk reménytelen — mondja mély fájdalommal a bornak igazságot megoldó mámorában Ocskay László — hiába minden hősiesség, hiába minden szívósság, hiába ontunk köny- és vértengert, hiába építünk holttestekből akkora hegyet, mint a késmárki csucs; letépernek bennünket, kiszívják esontjainkból az erőt, csuffá tesznek. Hiába. — minden hiába!”

Nem a magyar történelmi végzet lelke sir e ezekben a szavakban?!

Mindhárom munkájában a tendencia legmagasabb csúcsain jár a költő. És minden igazsága, amelyet a multból hoz, a jelennek szól és a jövőbe világit. Ezt a szociológiának is kell elismernie.

... és az emberei?!

A Pogányok férfiai „ravaszak és erősek,

akár az oroszán; valamennyi örökölte őselnek félelmetes akaraterejét, amely íóban, rosszban egyaránt csodákra képes. Az asszonyok ölyvek a csókat közt; merészebbek tüzesebbek minden egyéb asszonyembéknél”

Márton kanonok, aki a papok börtönében alakul át Alpárrá: egy lélektanilag pompásan felépített férfi-jellem. S a vad, a szenvedélyes pusztai asszony mellett a finom görög Zenobia olyan, mint egy álomkép. És milyen a szerelme!

Mikor hosszú utjokban Marosvár felé kísérfője és védője, a szép fiatal Márton kanonok, Thonuzóba beszenyő főnöknek keresztény pappá let fia leüti a szeméretlenül támaszó németet s egy sekély vizen gázolnak át, Zenobia kéri, hogy vegye a peripájára, mert a szive megállt a felelemől és a feje szédül. „Mindig a vérben fetrengő németet látta maga előtt. A gondolat, hogy a kemény kar, mely most varabroncsként foanta körül, ő érte vért ontott: fogvaogató félelemmel töltötte el, de egyszerű mind mámorossá is tetta. A cionás babából nő lett; boldognak és bünösnek érezte magát. Kinyitotta a szemét és lássa, édes meghunyászkodással, makacs, ittas pillantással kereste a Márton tekintetét, mint a szarvasűnő, amelynek párja gyilkos tusátan gyözött.”

Milyen finom lélektana ez az ébredő szerelemnek!

A Bizánc férfiai a remes Konstantint és Giovannit kivéve: hitvány, falánk herék. A nők romlottak, léhák. Csak Herma bájos alakja és eszményi szerelme emelkedik ki üde gypszi-gétként ebből a fertőből. „Nem vagyok irigylésre méltó császárné — mondja, amikor a

nek beethoveni tradíciókon álló konzervatoriumát végzett művész szinte hivatott Beethoven megfelelő interpretálására. Játssza még Pierné könnyebbstíliú, de bravuros Fantáziáját, a kísértő zenekar önálló számai lesznek Herzfeld Magyar ünnepi nyitánya és Enesco Román rapszódiaja.

* Gyurkovits leányok. A szintársulat holnap folytatja a Herceg-eiktust. A második estén színpadon Herceg Ferenc nagy irodalmi értékű vígjátéka, a Gyurkovits-leányok.

* A Kocian Eisner hangverseny műsora. Szokatlanul élvezetesnek, változatos hangversenyprogramnak ítélik az a hangverseny, amely a hó 20-án, szombaton este 8 órakor zajlik a Fehér Kereszt dísztermében és amelynek szereplői a negyedik világfejedelmek: Kocián János és a magyar származású amerikai zongoristák, Maurice Eisner lesznek. A hangverseny klasszikus voltáról fogalmat nyújt a népszerű művészek műsora, amelyet már most alkalmunk van közölni. Ime a meglepően tartalmas program:

I. A. d'Ambrosio; Concerto H moll op. 29. (Elsőször Aradon.) I. Grandioso, molto moderato e sostenuto. 2. Andante (Lento) 3. Final (Allegro) Kocián. II. L. v. Beethoven: Mondscheinsonate Adagio-Allegretto Presto Eisner. III. I. S. Bach: a) Largo, b) Allegro assai Kocián. — IV. a) Kocián: Intermezzo pittorresco, b) Sak Kocián: Szerelmi dal, c) Szovik: Holka modrooká Kocián. V. a) Liszt: Liebestraum, b) Moszkowski: Caprice espagnole Eisner. VI. Wieniawski: Faust fantasia Kocián. (Közkívánatra.)

Szokatlan hangversenyről volt már alkalomunk megemlékezni, ehhez hasonló tartalmas programot azonban egy estén még nem élveztünk. A jegyek Weiss Leó könyvkereskedésében szerezhetők be.

* A „Trilby” bemutatója az Apolló színházban. Mielőtt eddig foglalkoznánk az Apolló színház mai premijével, meg kell állapítanunk, hogy a színpadi daraboknak a mozivásznakra való átültetésében a filmgyárak eddig nem sok sikert arattak. Ennek a magyarázatát abban találhatjuk meg, hogy a filmgyárak nem mertek eltérni a színpadi instrukcióktól, amelyek a lámpák előtt alkalmasak lehetnek a hatások kiváltására, de érvénytelenül maradtak a mozivásznokon. Talán éppen az ebben az irányban bekövetkezett folytonos kudarc szabadította fel a híres bécsi filmgyár rendezőjének a kezét, amikor a Trilbyt vászonra alkalmazta. Hiszen a kinematográfia sokkal természetesebb és tökéletesebb technikai eszközökkel rendelkezik, miért kellene a színpad szűk keretei között maradnia. És ahogy ezt belátta elsőnek a bécsi filmgyár, már eredményt ért el. Ime: a Trilbyt olyan páratlan művészettel és annyi finomsággal dolgozta fel, amellyel tiszszáryalja a színpadi előadások naturalizmusát. Az izgalmas jeleneteket finom árnyalatokkal enyhítette a filmgyár, úgy, hogy az ideges emberek is nyugodtan megtekinthetik a képet. Az Apolló színházban nagy sikert hozott Trilby bemutatása, ami különben abban is kifejezésre jutott, hogy az előadásokon minden tapasztaltnyi helyet elfoglalt a közönség. A gyönyörű izgalmas drámát színdarab megismételi az Apolló. 177

* Melville Gaylord a tolvajkirály bemutatója szenzációs zombá ment. Az Uránia színház közönsége egyhangúlag konstataja, hogy ebben a színpadban még nem produkált különbséget. Izgalmas szituációi példátlanok még a kinematográf technika terén is és talán egyedül Gir El Hama dr. üdöztetésénél látunk olyan bravuros jeleneteket, mint egnél a képnél, mikor a detektívek szant golyó a tolvajkirály szeretőjét találja és a tolvaj az igazságtól egyensúlyt veszítve az utcára esik, hol szíjjel szorított tagokkal holtan terül el. A kép értéket növeli, hogy Parisban játszódna, de az izgalmas eseményei és Paris képe életrajzi színdarab bele a képbe. A ritka érdekességű képet még esütőtűkön mutatja be az Uránia. 157

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi vasutas szövetség a drágasági pótlékot. Január 28-án (vasárnap) délután 3 órakor a vasutas szövetség aradi kerülete a

vasutasok drágasági pótléka ügyében a szövetség helyiségében (József főherceg-ut. 13. sz.) nagygyűlést tart. A gyűlés foglalkozni fog az ország többi kerületeinek határozatával és feliratot fog intézni az országos vezetőséghez.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Mit dolgozott az aradi ügyészség?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 16.

Az aradi kir. ügyészség most készítette el az 1911. évi működéséről szóló kimutatást. Ez a kimutatás dícséretesen tákróztatja vissza az ügyészség szorgalmát és ügybuzgóságát. Az ügyészséghez a múlt évben 17638 ügydarab érkezett és valamennyit feldolgozták. Teljes elismerés illeti meg Szakolczay Lajost, az ügyészség vezetőjét, továbbá Fikker Károly, Eckensberger Károly, Morocza Dénes és az időközben elhelyezett Pogonyi Nándor kir. ügyészeket, az ügyészség vezető és segédvezetőiért azért a munkáért, amelyet végeztek.

A kimutatást itt adjuk:

A kir. ügyészséghez beérkezett 17638 ügydarab és valamennyit elintéztetett. Az irattári forgalomba beérkezett 84743 darab, kiadott 13890 darab.

A múlt évben 2340 feljelentés érkezett az ügyészséghez. Nyomozás befejezetlenül maradt az 1910. évről 193 darab, 1911. évben elrendeltetett 2140 elintéztetett 2141, befejezetlenül maradt 197 darab.

A vizsgálatok közül a múlt év végén 9 darab nem volt befejezve, az 1911. év folyamán 115 vizsgálat indult, 116 nyert befejezést és így 8 maradt elintézetlenül.

Előzetes letartóztatás és vizsgálati fogság elrendelése iránt 385 esetben tett az ügyészség indítványt, 108 esetben ejtette el a vádat a főtárgyaláson, 35 vádiratot utasított el a vádtanács kifogások folytán a 28 esetben hozott a törvényszék jogerős felmentő ítéletet.

Az ügyészség közreműködött a vádtanács előtt 205, a törvényszék előtt 951, az esküdtségi bíróság előtt 19, a törvényszék, mint felelősései bíróság előtt 540, fegyelmi ügyben 13, a járásbíróságoknál 232 és egyéb alkalommal 46 ízben.

Az aradi fogházba a múlt évben 2240 egyént utalt be, illetve ki.

Bűnügyi költségek címén 133 egyén ellen 13767 kor. 14 fillerről állították ki tartozási kimutatást.

A vezető kir. ügyész bűnügyi költségekben 98847 kor. 18 fillért, fogházorok ruházata 3200 koronát, irodai állományon 1913 kor. 20 fillert, utazásokra 492 kor. 80 fillert és végül rabunkakeresményben 5043 kor. 86 fillert utalt ki. A rabok élelmezése a múlt évben 27173 korona 17 fillerre került. Ezzel szemben penzöntetésben befolyt 3622 korona. Végül felemliti a kimutatás, hogy 1911. évben 3125 egyén volt letartóztatva.

§ Esküdtségi kisorsolása. Ma délután sorolták ki a februári ülés esküdtjeit. A sorsolásnál Fábian Lajos dr. törvényszéki elnök elnököt, Mészáros Daniel és Domokos László kir. törvényszéki bírák asszisztáltak. Az ügyészség részéről Eckensberger Károly, az ügyvéd-kamara részéről pedig Schütz Henrik dr. volt jelen. Kisorsoltak 30 rendes és 10 pótesküdtet.

Rendes esküdtek: Filip Ignác kereskedő, Elek, Kerner Károly szatócs, Jovanov Milan földbirtokos, Zimmer Miklós fodrász, Friedmann Miksa magánhivatalnok, Avarffy Ferenc ügyvéd, Cservenka János kereskedő, Hónig Otto szivattyukészítő, Eckert Gyula, magánhivatalnok, Fries Ferenc magánhivatalnok, Dau

János nyug. mérnök, Kuhl Mihály ruhafestő, Frankel Leó órás, Dietrichstein Bernát nyug. postatiszt, Trebits Mór magánhivatalnok, Dörner János gyáros, Arioca Vazul, bankhivatalnok, Papitzki Antal fűszerkereskedő, Issekutz Károly szatócs, Diera Miklós urad.-ispán, Kresz Ferenc bankhivatalnok, Vészi Károly üzletvezető, Riesz Vilmos kereskedő, Bozgan Sándor kisbirtokos, Rettinger Antal fodrász, aradi lakosok. Klein Lajos magánhivatalnok, Arad, Demelbauer Jakab hentes, Mikolaka, Barna János magánhivatalnok, Arad, Kacsinka Árpád bankhivatalnok, Körösbökény, báró Bohus Lajos földbirtokos, Arad, Pick Ernő kereskedő, Zombori Gyula fodrász, Kiszei Gyula magánhivatalnok, Salamon Samuel magánhivatalnok, Dömötör Bertalan mérnök, Fucás Ignác magánhivatalnok. Helyettes esküdtek: Somogyi Jenő mérnök, Brunnsenkel Ferenc magánhivatalnok, Birkenheier Miklós üzletvezető, Raicu Demeter földbirtokos, aradi lakosok.

Egy aradi poéta-asszony.

(A Kölcsey-egyesület mai felolvasása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 16.

A Kölcsey-egyesület ma délután ismét megkezdte népszerű felolvasásainak sorozatát, amelyeket a karácsonyi és újvi ünnepök szakítottak meg egy időre. Az a nagy és figyelmes közönség, amely a város háza nagytermét megtöltötte, késégtelen bizonyítékot szolgáltatott a Kölcsey-egyesület felolvasásainak népszerűségéről és arról, hogy ez a népszerűség megállja a versenyt a most aktuális és a hölgyeket ugyancsak vonzó jeg népszerűségével is.

A mai felolvasás érdekessége és vonzó ereje Grallertné Martini Huda asszony volt, a rövid ideje feltűnt aradi poéta-asszony, akinek mély érzésű és gondolatokkal teli szép költeményeit az aradi közönség ismeri nemcsak az Aradi Közlönyből, hanem fővárosi színpadi lapokból is. Grallertné négy új költeményt olvasta föl. Mindjárt az elsővel, a Magyar anyához cíművel megragadta hallgatói szívét-lelkét és az anyai szeretet, az anyaság szent érzésének költői hangulata, ami valamennyi verséből kisugárzik, nem tévesztette el hatását a többi költeményekben sem. A baba poétikus finomságait épű megértették, mint a Régi temetőben filozófiáját és Agnes néni regeyes történetét. A felhangzó mai tapsokra Grallertné egy régebbi költeményét — Pajkó lovam Raró — olvasta még föl. Ez utóbbi kivételével, amelyet már megjelent az Aradi Közlönyben, az értékes költeményeket tisztelettel közölni fogjuk.

A költő után Erdélyi Pál dr. a kolozsvári egyetemi könyvtár nagytudású igazgatója tartotta meg felolvasását, illetve szabad előadását a régi és új könyvtárakról és a modern nyilvános könyvtár építéséről. Előadását országosan ismert szaktudása és világos, könnyen érthető előadó modora tette érdekessé. Megismertette a közönséggel első sorban is a könyvek, az értékes és maradó becses könyvek jelentőségét, azután a nyilvános könyvtárak megbecsülésénél jobbjával és feladataival foglalkozott részletesen. Végül pedig bemutatta a régi és új könyvtárak berendezését: az egyiptomi papirusz tekercs-könyvtáron kezdve, a középkori lancoasúnyvek táran át a modern bibliotékáig. Ennek szemléltető és bőveges képet is nyújtotta a kolozsvári új könyvtár épület impozáns és praktikus berendezésének részletes és tanulmányos bemutatásával. A tudós előadót, aki a magyar bibliográfusok között tekintélyes helyet foglal el, a hallgatóság megtapsoltta a tartalmas felolvasás után.

A felolvasó poéta asszony egyik legszebb versét itt közöljük:

A baba.

*Üldögélek egymagamban csöndes késő este:
Babaruhát varrogatok egy kis baba testre.
Bábuk szépe, ékessége, gyöngye, koronája:
Ez az én kis szőszke lányom Lacika babája.*

*Kócos, borzas, üveg szemű: olcsó régi fajta —
Kis gazdája nagy szerelme biz' meglátszik rajta...*

Mégis, ha el-elvész néha — kis maszatos ferge —

Házat, kamrát, udvart, kertét tüvé teszünk érte.

Ma este is, hogy elszekadt Lackó szép ruhája:

Istenem, hogy bura gömbült kicsi szentem szája!

Mint pihés barackvirágra hulló harmat gyöngye.

Pergett finom arcocskáján kék szemének könye.

Most itt ülök téma éjben — semmi nesz se hallazik,

*Odaát két kis cselédem halk szuszogva alszik,
S amíg készül a bubának ünneplő ruhája,*

Gyöngéd, édes szívmeleggel pillantek le rája...

*Kis lelkének első gondolja, könye, mosolygása,
Első álma, szemfényve, aranyos pajtása:*

*Légy, meghatott szeretettel szeretlek is téged
Nagy-magányos éjszakában főnvirrasztok érted...*

Apró játék — most csak érted... később tudom másért:

De csak ezért a két szemért, könyért, mosolygásért...

Főnvirraszt az anyaszív és busan töpreng rajta:

Hogy nevessen újra reggel csókos, piros ajka...?

*Ó, ha mindig így lehetne: elaltatni téged,
Elringatni szivecskédet, fájdalom ha éget —*

S míg te álomország fényes, szent mezőit járod:

Szőni-fonni észrevétlen kincses boldogságod.

Halkan éjfélét üt az óra — készen vagyok végre...

*Rákulcsolom két kezem a bábu kis fejére:
Sohsem érjen egyéb átok a rögös világon,*

*Hogysem én azt elringassam —
Éjszakámmal megválthassam*

Menyországod, fehér gyöngyvirágom...

Gräbertné Martini Hilda.

SPORT.

+ Az aradi vívó-klub. Tegnap este tartotta meg a vívó-klubot megalapítók szervező-bizottsága második népes gyűlését, melyen elhatározták, hogy a tag gyűlést aláírási íveken még e hét folyamán megkezdik. Egyhangulag elfogadták az alapszabálytervezet ama részeit, melyek a tagok kötelezettségére vonatkoznak s melynek a belépni szándékozókat érdeklő főbb pontjai a következők: A belépő tagok belépési nyilatkozata egy naptári évre érvényes. Tagsági díj rendezettségű tagoknak havi 6 korona, melyért hetenként négy klub napon részeseülnek vívómesteri oktatásban, a hét minden napján használhatják a klub vívó, oktató, fürdő és társalgó helyiségeit, ezenkívül ingyen használhatják a klub vívó szereit. A szervező-bizottság fáradhatlan buzgalommal folytatja a fényes sikereket ígérő munkát s alapos a remény, hogy ez a nagy hézagot pótló vívó klub még a tél folyamán megkezdí működését, ami annál is in-

kább kívánatos, mert talán Arad az egyedüli a vidéki nagyvárosok között, ahol még eddig vívó-klub nincsen.

HIREK.

Csalás — százezer korona ígéretével.

— Ujabb adatok Dehelről. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 16.

Lapunk mai számában irtunk arról, hogy a rendőrség letartóztatta Dehel Jánost, aki a mikelskai bíróknak hamis ezerkoronásokat akart eladni. A rendőrség eddig nem tudta, hogy milyen multu ezter ez a Dehel János. Most már azonban megállapította, hogy ez a Dehel János az aradmegyei Székudvarról származik és jelenleg állástalan pincér. A mult évi szeptemberben Hódmezővásárhelyen azzal állított be Hahu János vendéglőshöz, hogy egy grófnak megtalálta az ereszényét, amelyben száz darab ezerkoronás bankó van.

— Én felek felváltani ezeket a bankókat — mondta a csaló — de maguknak szívesen odaadom fele áron. Maguk aztán könnyen értékesíthetik a sok bankót. A vendéglős értesítette a rendőrséget a különös ember furcsa ajánlatáról. A letartóztatott férfit akkor négy hónapi fogságra ítélte a bíróság csalás vétségének kísérletéért.

Abogy kitöltötte a büntetését, Aradra jött, hogy folytassa csalásait. És csodálatosképen, most is ugyanolyan együgyű mesével akart pénzt szerezni, mint Vásárhelyen. Vasárnap délután az ó-utcában haladó Baumgartner Sándort, a Braun Mór fele falereskedés üzletvezetőjét megszólította és a kezében lévő bugyellárisra mutatva mondta:

— Ebben legalább százezer korona van. Száz darab ezres bankó. Én nem merek sehova bemenni, hogy az ezreket felváltsam. De ha maga felváltja, akkor elengedem a pénz felét.

Baumgartnernek gyanus volt a dolog és ezt mondta:

— Ez az üzlet nem nekem való. Menjén a bankba, ott felváltják az ezreket.

— De én szeretném, ha maga menne be valamelyik üzletbe — erősködött Dehel — adjon ide pár forintot, ezután én szívesen átadok zálogba pár darab ezret.

Baumgartner nem ült föl a csábító ígéretnek és elutasította az együgyű embert. Azután pedig a rendőrségre ment és feljelentette Dehelt. A detektíveknek nem sokáig kellett nyomozni, mert pár óra múlva jelentést kaptak, hogy Dehel Mikelskán is hasonló raffiniával akart pénzt szerezni. Ott aztán elfogták és a rendőrbíró egyelőre elítélte csavarásért.

— Az uralkodó tüntet Olaszország mellett? Prágából jelentik: Az Unió-nak jelentik Bécsből, hogy Lipót Szalvator királyi herceg tegnap a király parancsára meglátogatta az olasz nagykövetet, akit a király nevében arról biztosított, hogy Olaszország ezután is számítat Ausztria és Magyarország barátságára és hogy a mi monarchiánk egy pillanatig sem gondolt arra, hogy a szövetségi szerződésnek bármelyik pontját is megsértse. A királyi herceg egy óra hosszáig maradt Avarna hercegnél, aki uralkodóját és kormányát azonnal táviratban értesítette erről a ritka megnyilatkozásról, amelyet diplomáciai körökben ritkán előforduló tüntetésnek tartanak. Bécsből jeleltek: Az olasz nagykövetség kijelenti, hogy Lipót Szalvator főherceg semmiféle misztóval nem jelent meg, hanem csak szokás szerint vizionozta a nagykövet újévi üdvözlését.

— A francia kormány bemutatkozása. Párisból jelentik: A kamara mai ülésén mutatkozott be az új francia kormány. Poincaré kormányának nyilatkozata nagyon békés hangú és

kedvez az összes pártoknak és ezért nem feltűnő, hogy 400 szóval hat ellenében tudomásul vették a radikális szociálisták, bár szavazatukkal támogatták a kormányt, mégis hevesen kikelték a kormány radikális szociálista tagjai különösen Bourgeois ellen, miután állítólag a miniszter elvei elárulásával lépett be a kabinetbe. Bourgeois a vádat visszautasította, mire az ülés véget ért.

— A munkapárt értekezlete. Budapestről jelentik: A Nemzeti Munkapárt ma este 6 órakor értekezletet tartott, amelyen az igazságügyi szervezet és eljárási szabályok módosításáról szóló törvényjavaslatot tárgyalák, amelyet Várady Zsigmond ismertetett. Nagy Ferenc az átmeneti intézkedésekre nézve az eredeti miniszteri javaslatban foglalt kétévet tartandó fenn az igazságügyi bizottság határozatával szemben. Bejelenti, hogy e tekintetben módosítást fog előterjeszténi a képviselőházban. A jogi tanácsmány és vizsgálati rendszer szempontjából súlyos aggodalmakat táplál a törvényjavaslatnak azon része ellen, mely szerint a jogi doktorátus a bírói pályára is kötelező előfeltétellé szabatik meg. Székely Ferenc igazságügyi miniszter felsőfokán azt mondta, hogy neki ragaszkodni kell az eredeti javaslathoz, amelyet hosszú munkálatok után készítettek el. Nagy Ferenc bejelenti, hogy a módosítását a képviselőházban is be fogja nyújtani. Székely igazságügyi miniszter úgy nyilatkozott, hogy a javaslatot nem teszik ugyan pártkérdéssé, de Nagy Ferenc indítványa ellen a képviselőházban is fel fog szólalni.

— Aradi újságírók ügyei. Az Aradi Újságírók Segítő Egyesülete ma délután hat órakor Fábry Sándor elnöke alatt választmányi ülést tartott, amelyen az egyesület folyó ügyei kerültek beható megvitatás alá. Fábry Sándor jelentette a választmánynak, hogy az egyesület alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta és azokat látta moza viasszaküldötte. Bolgár Lajos pénztáros az egyesület vagyoni állásáról és az utabban befolyt adományokról számolt be. Lippai Dezidó titkár jelentette, hogy az orvosok, akiknek az egyesület tagjainak ingyenes gyógykezelése érdekében levelet küldöttek, valamennyien válaszoltak és a legnagyobb készséggel és lelkötelező szíveséggel állottak a humanus cél szolgálatába és ingyenesen elvállalták az egyesület tagjainak gyógykezelését.

A egyesület orvosai a következők: Borsos Béla dr., Drechsler Henrik dr., Hermann Károly dr., Korányi Barna dr., Löwinger Miksa dr., Lukács Jenő dr., Mann Adolf dr., Simó Károly dr., Singer József dr., Wiener Gyula dr. és Zimmermann Károly dr.

A választmány ezután az egyesület javára rendezendő irodalmi estély előkészületeit beszélt meg és a legközelebbi teendőktől elválasztva Horovitz Gusztávot bizta meg, aki már a legközelebbi napokban érintkezésbe lép az estélyen szereplő pesti művészekkel és írókkal. Ezzel az ülés több apróbb folyó ügy letárgyalása után véget ért.

Egyben közöljük, hogy az elnökség köszönetét fejezi ki Gutori Földes Kelemennek, aki 50 koronát és S. O. L.-nek, aki 25 koronát küldött az Újságírók Segítő Egyesületének.

— Csöd Pálós Armin ellen. Pálós Armin aradi származású vállalkozó ellen a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék ma elrendelte a csödtét. A csödnitást Siebenschein Zsigmond bécsi fakeskeredő kérte Déry Ernő dr. ügyvédje által, aki a költségekre való kétezer koronát ma délelőtti letétbe helyezte a törvényszéknél. A törvényszék erre megnyitotta a csödtét és tömeggondnoknak Berczely Antal dr. ügyvédet nevezte ki. Pálós tudvaleg az arad-kikindai vasút építésébe belebukott s akkor újra kisebb vállalkozásokba fogott.

— Házasság. Tausch Brunó császári és királyi utászfőhadnagy január 19-én vezetett oltárhoz Szóts Marcsát, néhai Szóts István huszárörnagyleányát Alvinczán.

— **A hiányzó negyedik felvonás.** Különös eset történt ma este az aradi színházban a *Bizánc* előadása után. Herczeg Ferenc kitűnő színművét, amely valójában három felvonásos, a színházi iroda és a színlap négy felvonásból állónak jelente. Ezért történt azután, hogy a dráma befejezése után, amikor a harmadik felvonás utolsó jelenete végén legördült a függöny, többen rendületlenül ülve maradtak a nézőtérén és várták a negyedik felvonást. A földszinti várakozók még hamarosan észrevették tévedésüket; és siettek ki a ruhatarba, hogy irodalmi tudatlanságuk ne keltsen feltűnést. Az alsóbb helyek néhány látogatója azonban a színlapba vetett bizalommal sétálgatott a folyosón a negyedik felvonás kezdetéig. Nagy rémülettel vették észre, hogy a villamos lámpák kialszanak a fejük fölött és a nézőtér is sötéten, üressen tátong. A kijárathoz siettek, de azok már be voltak zárva. A színházban rekedt emberek azután ide-oda futkostak a második emeleti folyosón és végül is az utcára nyíló ablakokon dörömböltek és az Atsél Péter-utcába kiáltottak segítségért. A lármára figyelmesé lett Czirkai Géza aradi kereskedő, aki azután figyelmeztette a nagy nehezen előkerített inspekción tüzoltót és így sikerült kiszabadítani és hazajuttatni a *Bizánc* negyedik felvonásának 8—10 tagu másod emeleti közönségét.

— **Nagyvárad bank fiókja Aradon.** Megirtuk, hogy mozgalom indult meg oly irányban, hogy az „Egyesült B. harmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyváradon” Aradon fiókot létesítsen. Mint most értesülünk, ma megtörtént a bankfiók megalakítása és az intézet május 1-én kezd meg működését. — A vezérigazgató személyére nézve még nem történt megállapodás. Az aradi igazgató-tanács elnöke Bohus Lajos báró, a tanács tagjai Bohus László báró, Králitz Lajos dr., Reisinger Sándor, Mahler Mihály, Meirovitz Emil; és az intézet ügyésze Reisinger Ferenc dr. — A nagyváradit anyaintézet az aradi igazgató tanácsba Telegdy Józsefet, Popper Ákos drt, és Doktor Rezső ottani vezérigazgató-helyetteset delegálta. A bank üzlethelyisége a Szabadság-tér 3. sz. alatt lesz.

— **Késeléssel benajtott követelés.** Ma délután megjelent Úr. fényképésze helyiségében Weisz Sándor és Weisz Lipót és arra kérték a főnököt, engedje meg, hogy Ulreich Mihály fényképészséggel néhány szót váltssanak. Weiszek Peczárói jöttek ba azzal a szándékkal, hogy a segéditől egy tartozás megfizetését követeljék. Mikor Ulreich megjelent a teremben és megát a látogatóit, meg sem várva, hogy azok szójanak hozzá, rájuk kiáltott nagyjók békebe nincs pénze, majd ha lesz fizet. Weisz Sándor haragra gyulladt, összezsúrolta az adosát és a szóváltásból csakhamar tettesesség keletkezett. Weisz és a fivére részint keserű, részint pedig a kezük ügyébe került vasdarabokkal megázuráltak és veregettek Ulreichot, aki több sebből vérezve került a kórházba. A rendőrség részéről megjelent Kénesei János ügyeletes rendőrvezető, aki a veregetőket előállította. Igazolás után szabadlábra helyezték őket és az eljárás megindult ellenük.

— **Páratlan alkalmi bevasárlás.** Tulnal mozott raktár miatt bevasárlási áron araditja Weinberger Ferenc ékszerész Arad, Andrássy-tér 20. (Fischer Eliz-palota) remek szép ékszereit, zseborait és ezüstnemű raktarát. Telefon 489. 6029

— **Dicső üzleti könyvek.** Ingusz J. és Fia Weitzer János-utcában egyesített könyv- és papírkereskedésében. Telefon 517. 6071

— **Üzleti könyvek, u. m. straszák, naplók, főkönyvek, másoló könyvek, a legmodernebb irodalmi cikkek, mindenféle papíraruk nagy készlete.** Az összes könyv- és hangjegyvadáságok raktárban. Nagyválasztéku könyv- és zenemű antikvarián. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár és zeneműkölcsönző intézet. Kerpel Izsonal, Aradon. Telefon 385. 4871

— **Ertelítés.** Az Aradi Villamossági Részvénytársaság ez uton értesíti a m. t. ügyasztóközönséget, hogy a kábelhálózat mentén e hó 20-án, szombaton déli 12 órától 2 óráig az áramszolgáltatás kábelkapcsolás miatt szünetelni fog.

— **Hogyan óvjuk lábainkat?** Mindenkit nagyon közelről érint a hideg, nedves időjárás. A leghamarabb fázik meg a láb, sok esetben megfagy ezáltal tynszem bütyök képződik, úgy, hogy többé csinos cipőt nem viselhetünk. Hogy ezeket a kellemetlenségeket elkerüljük, ajánljuk nőknek, férfiaknak és gyermekeknek a Moskovski „Anatoniai” cipő viselését. Kapható a gyár fiókraktárában Arad, Szabadság-tér 18 szám.

— **Biró L. : Gloria és Kohor T. Komédiák** (a szerzők e két legkiválóbb újonsága) 442 és 424 old. tartalommal, nagybetűs nyomással, vászonkötésben 1 kor. 90 fillérével kaphatók Kerpel I. könyvkereskedésében. 4871

MULATSÁGOK.

(=) **Turisták nagy estélye.** A turista egyesület vigalmi bizottsága február 24-én szombaton rendezt nagyotányos nagy estélyt az iparos székhez vigadóházban. E mulatság bizonyára ép oly kedélyes és látogatott lesz mint az előzők, melyeken minden háziasan egyszerű, csak a vasóra lukuluszi, melynek összeállításában és rendezésében a turisták felülmutathatának. Hogy az idei mulatság e tekintetben se maradjon a régié mögött, a rendezés főgondja kipróbált kezekbe van letéve. Az estélyt még a látványosságba menő bál játékok és tombola is érikíteni fogják, melynek sok száz tárgya közül a Fortuna bizonyára mindentit el fog győztesíteni. A tombolatárgyakat Ritt Gyula titkár (Szabadság-tér 16. sz.) gyűjti. A vigalmi bizottság a részvételi díjat személyenként 5 koronában állapította meg. E díj ellenértéke a belépőjegy, a vasóra és az italok az estély kezdetétől végéig. Külön megjövót a bizottság nem a ki jelentkezni lehet az egyesület helyiségében (Vas szálló, udvar első emelet) minden szerdán és szombaton este 5—7 óráig, amidőn a vigalmi bizottság ülészik.

(=) **Felülfizetések.** 1911. december hó 31-én az A. Cs. E. V. szárnyaskerek dalkör által rendezett Szilveszteri mulatságra a következő felülfizetések történtek: Vulkan gépgyár (Budapest) 20 korona, Ganz-gépgyár (Budapest) 20 korona, Al. lamvasuti gépgyár (Budapest) 20 korona, Ruggyanta gyár (Budapest) 10 korona, Csáki László gróf (Budapest) 10 korona, Stromszki S. (Budapest) 10 korona, Westinghouse-gyár 10 korona, Árpád Gy. 10 korona, Fabry Sándor dr. 10 korona, G. Eder 10 korona, K. bel-gyár 10 korona, Első magyar csavar gyár 10 korona, Bihar Szilágyi olajpapir r. t. 10 korona, Ostrax-magyar áhámvasutak 10 korona, Schenker O. és fiai 10 korona, Reszél és szerszám gyár 10 korona, Bihler testvérek 10 korona, Laozay István 10 korona, Drahotzky Rezső 6 korona, Hanyadi József 6 korona, Heiarich Gyula 5 korona, Kneffel B. 5 korona, Nemeth Zs. 5 korona, Geszt Gy. 5 kor., Minimax 5 korona, Pannonia 5 korona, Wiener Gy. dr. 5 korona, Ráthengerműek 5 korona, Mandisz fabuagyár 5 korona, Wothington szivattyú gyár 5 korona, Reszló-gyár 5 korona, Seidler Vilmos 5 korona, Teray B. 5 korona, Gellényi Géza 5 korona, Keppich I. Jakab 5 korona, Bakonyi Kálnán 5 korona, Bánfi Miklós 4 korona, Schütz Viktor 4 korona, Mencer Gy. 3 korona, Reinhardt L. 3 korona, Reinhardt & Schütte 3 korona, Nagy József 3 korona, Hajdu János 3 korona, Vadnai Antal 3 korona, Dobo István 2 korona 10 fillér, N. N. 2 korona 40 fillér, Palfi J. 2 korona, Heufel S. 2 korona, Aczél Rezső 2 korona, Auer Imre 2 korona, Klement I. 2 korona, Timkó Miklós 2 korona, Gellényi Sándor 2 korona, özv. Földy Imréné 2 korona, Vital György 2 korona, özv. Csomány József 2 korona, Szavajcsics Lajos 2 korona, Krausz Ferenc 2 korona, Birczy Imre 2 korona, Waggongyári dalkör 2 korona, Meris Geza 2 korona, Kovács Gyula 2 korona, Murgos Antal 2 korona, Kocsis István 2 korona, Schweiger Lajos dr. 2 korona, Schusztler Oswald 2 korona, Franz Károly 2 korona, Erdőfi Ferenc 2 korona, Bartus Árpád 2 korona, N. N. 2 korona, Tóth Béla 2 korona, Sipos Sándor 2 korona, Bakonyi Károly 2 korona, Boiyházi József 1 korona 80 fillér,

Liptai Mihály 1 korona 80 fillér, Pozst Antal 1 korona 80 fillér, Kernely János 1 korona 20 fillér, ifj. Bósi Sándor 1 korona, Sziebig Károly 1 korona, Ujházi István 1 korona, Rónai János 1 korona, Egertő János 1 korona, Pech Dezső 80 fillér, Krasznai Ferenc 80 fillér, Georgiadisz József 80 fillér, Csomány János 80 fillér, Molnár András 60 fillér, B. Tóth János 60 fillér, N. N. 40 fillér, N. N. 20 fillér, melyet a nemes cölra való tekintettel ezton is hálásan köszöni az elnökség.

Mit használunk

hajhullás és fejkorpa

ellen

3811

Mit a hajhullás és korpaképződés legkaphatóbb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és többzörösen rectifkált petrolum kivonat van elismerve. Ezen kivonat a forgalomban

Dr. William Patterson American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona.
Kapható Aradon

Hánu Nestor
Vöröskereszt Drogeria

Weltzer János-utca 2. sz.

Magyarországi kőlerakat: Barabás és Stefanovits
drogulisták, Budapest, Alagut-utca 6. szám alatt.

TARKASÁGOK.

(Rendben van minden.) A dugsgazdag Faigunbaum Mária leányának megkérték a kezét. Mielőtt az öreg a boldogító igen kimondta volna, tiszteességes emberhez illően feltárta a vőlegényjelölt előtt a maga és családja múltját, hogy aztán — mint mondotta — *rendben legyen minden.*

— Magamról csak annyit mondhatok, hogy kétszer esdőt mondtam. Néhány hónapig nem láttam, aztán rendben volt minden. A feleségemnek egyszer megtetszett a barátja gyémántgyűrűje. Ezért aztán őt se láttam néhány hónapig. Aztán rendben volt minden. A fiam, aki egy bankban volt az alkalmazottja, egy szép napon nem jött haza. Nem láttam néhány hónapig, aztán rendben volt minden. A lányom?... Mit szóljak róla... Kérem, hűbárság, boldogság... Őt se láttam néhány hónapig, aztán megint rendben volt minden. Most pedig, kedves barátom, nagyon szeretném a maga múltját is megismerni. Beszéljen egész őszintén, minden tartózkodás nélkül, hallgatom.

A vőlegényjelölt elgondolkosott kissé, majd megvakarta a fejét, aztán csak ennyit mondott:

— Mit meséljek én sokat a múltamról. Ég ha azt mondom, hogy nekem ezek után is tiszteesség, ha elvehetem a leányát. Az: hiszen, ezzel — rendben van minden.

(Tévedés.) Tarka az este a konyhában egy tűzérkáplárt látta — mondja a nagysága.

— I... i... igenis...

Báli harisnyák és keztyük, sportcikkék legnagyobb választékban

Bársony Andor

harisnya-, kötött és szövött-áru üzletében kaphatók

5961

Arad, Szabadság-tér 17. szám.

Telefon 642. szám.

— Na, ha legközelebb idejön, majd én beszéllek vele!

— Hiába! Mert azonts, hogy a nagyságos asszony nem teccik neki.

(A szivar.) Egy jóképű pécskai atyafi megbetegedett és bejött Aradra Mann Adolf dr. orvoshoz. Miután az orvos alaposan megvizsgálta, megállapította, hogy elhanyagolt gyomorbaja van az öregnek. Mann dr. receptet írt a betegnek, mely szerint naponta 3 port kell bevennie és — súlyos betegségére való tekintettel — az előírt életmód pontos betartására intette, amelyek között az is volt, hogy ezután minden nap csak egy szivart szabad elszívnia. Az atyafi azzal vált el, hogy egy hét múlva beszámol egészségi állapotáról.

Tegnap telt el a hét; a beteg meg is jelent Mann orvosnál.

— No? — kérdezte Mann dr. — Hogy állunk öreg?

— Minden jó volna, csak azzal a szivarral van baj.

— Már pedig hiába, többet mint egyet, nem szabad naponta elszívni.

A paraszt itt nagyot nyelt, majd pedig így folytatta:

— Hiszen épen ez az egy csinálja a galibát.

— Hogy-hogy?

— Hát tetszik tudni, eddig sohse' szivaroztam, astán mindig rosszu' vagyok utána...

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZIEKEDÉS**Ujaradi gabonavásár.**

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, január 16.

A téli idő teljes jellegzetével — hideggel, hóval, fagygyal állandósult. Az időjárás így értelembe az általános mezőgazdasági állapotra kielégítő.

A gabonaüzlet irányzata szilárdul.

Elkelt a mai piacon:

200 mm. buza 10.90—11.—

100 mm. tengeri —8.20

(A helyi szűkséglet fedezésére.)

— mm. rozs 9.50—9.60

— mm. árpa 8.50—8.60

— mm. zab 9.—

Az árak ötven kilogramonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

11. február 17. 1922.

Budapest, január 16

Köszaru.

Amerika 1/4-el olcsóbb. Kínát korlátozt, vételked gyenge. 5 ezer mm. változatlan.

Az árak 50 kilónként számítva:

Határidd.

Déli 2 órai
születés

Buza 1912. áprillisa 11.74 11.75 11.82—11.83
Buza 1912. májusa 11.59—11.60 11.67—11.68

Buza 1912. októberre 10.94—10.95 10.97—10.98
Rozs 1912. áprillisa 10.24—10.25 10.26—10.27
Rozs 1912. októberre 9.05 9.06 9.06 9.07
sugeri 1912. májusi 8.62 8.63 8.67 8.68
Zab 1912. áprillisa 9.77—9.78 9.80—9.81
Zab 1912. októberi 8.46—8.47 8.47—8.48

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Január 16. —

Magyar aranyjárdék 4 ^o / _o	110 25
Magyar koronajárdék 4 ^o / _o	90 50
Magyar koronajárdék 8 ^o / _o	78 75
Magy. földt. kővény 4 ^o / _o	91 —
Horvát-szalvon földt. kővény	92 50
Magyar nyereséysorsjegy kölesön	210 —
Tiszassab. és szegedi sorsjegy kölesön	149
Osztrák járdék papírban	91.50
Osztrák járdék esüstbe	94.50
Osztrák járdék aranyban	115.—
Osztrák koronajárdék 4 ^o / _o	91.50
1880. évi osztrák államsorsjegy	169.—
Osztrák-magyar bankrésvény	20.—
Magyar hitelbank-résvény	858 75
Osztrák hitelintézet részvény	668 75
Osztr.-magy. államvasuti részvény	789 25
20 frankos arany (Napoleonador)	19.12
Német birodalmi marka	117 60
London vista	241.—
Páris vista	95 60
20 márkás arany	23.52

Felolós szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ

Szerda, 1912. január hó 17-én

A) bérlet A) bérlet

Herczeg Ferenc ciklus 2. est.

Gyurkovics leányok.

Elektkép 4 szakaszban írta: Herczeg Ferenc. Rendező: Keszler Ede.

SZEMÉLYEK:

Gyurkovicsné	Benkőné	Liza	Bizza Ilonka
Katinka	Kápolnay J.	Klára	Benkő Gizi
Sara	Nógrády M.	Radványi	Keszler Ede
Ella	Rozsnyói I.	Gida	Vass Jenő
Mici	Harmath J.	Horkai Feri	Déli Lajos
Terka	Mucsi Anna	Sándorfi	Dr. Beregi S.

Kezdetek este 7/8 órakor.

APOLLÓ SZINHÁZ

az Andrássy-úti új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma szerdán 1912. január 17-én:

1. Várj csak csibész, megfoglak. Kacagtató.

TRILBY.

Dramai művészkép 3 felvonásban. A víg színházban óriási sikert aratott darab után.

Fricike ötlet. Nevettető.

Az előadások kezdete délután fél 6 órától folytatódogosor 11-ig tartanak.

színyrak; Páholy ülésenként 1 kor. Zártkörű 1 kor. 1. színy 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér.

URANIA

szegéttájkép színház.

(Máró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellette.)

Ma szerdán, 1912. január 17.

1. Vilmos tréfál. Homoros. — 2. Hollandia. Természet után. — 3. Az első hosszú szoknya. Bohózat. — 4. Pali legjobb tréfája. Kacagtató. — 5. Melville Gaylord a tolvaj király. Szenzációs dráma 3 felvonásban. 2000 méter. Sláger kép.

Kezdetek a. a. fél 6 órától kezdve este 11 óráig.

színyrak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fillér, III. hely 40 fillér, IV. hely 20 fillér.

NYILTÉR.***Köszönetnyilvánítás.**

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága fiam

Koczkás Mihály István

temetésén résztvettek, ugyszintén az igaztiszteit gyakorló iskolai tanár uraknak, valamint tanuló társainak az őszinte részvét jeléül küldött koszoruért ezton mondok szivből jövő köszönetet.

Arad 1912. január hó 17-én.

Koczkás Mihály és családja.

251

A tekintetes „Kegyelet“ disztemkezési vállalatnak.

Araden.

Hogy néhai kedves fiam temetését oly szépen és kegyeletteljesen elintézni és tevékenységével a végtiszteesség fényét emelni szives volt, a sablonos köszönetnyilvánításoktól eltérőleg valóban szivből jövő hálás köszönetünket fejezzük ki; mivel nagy fájdalomunkat előszékeny és minden kívánalmaknak megfelelő szolgálataival enyhíteni igyekezett.

Arad, 1912. január hó 17-én.

Koczkás Mihály és családja.

251

Csillárok,

Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-ná

Atzél Péter-utca 2. (szűrtetés)

Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruháza
Arad, Jozsef főherceg-ut 3., (a Kosuth szoborral szemben.)

Nagy választék III

8802

Olcsó árak II

Külön osztály mértékszertinti rendelésekre.

Em rovában minden négy-
szori beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri-ut 22.
Kiadóhivatali telefon: 161. sz.
Szerkesztőség: 227. sz.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a csatolmány a szöveg elől — vagy levélbútyokokban. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. A hirdetés felvételének (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítását szolgál a kiadóhivatal, az esetben, világosbútyog csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint: Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 30 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a körírásban elhúzásával jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali kiválasztás díjával megismerkedni. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

Ajánlatokban,

melyeket valamely jelleg alatt kérek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert ettől semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül el nem vesszük, nem vesszük, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Vasutas

isz. altiszt ismeretséget keresem, sógorom részére házasság céljából, szerény igényű, háziasszony, egyszerű hivatalnokleány, 1800 korona fix fizetésén kívül kelengyéje s hozománya van. Megkereséseket „Nem bánja meg” címen a kiadóba kérek. Közvetítőt díjazok. 235

Női írók,

hajtuk, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-5251

LEVELEZÉS.

Kedves kezdetem

levele van a kiadóhivatalban még ma délelőtt átveendő. 239

Szagos lesz az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját Vojtek és Weisznál vásárolja; 6 darab 1 korona. II-5251

ÜZLETEK.

Kiadó

szokozott üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5188

INGATLAN.

Elköltözés miatt

egy jól jövedelmező bérház, mely még 5 évig adómentes, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebbet a háztulajdonosnál, Arad, Varjassy József-utca 32. 110

Kiadó

S. H. tár-utca 16. számú ház, 5 utcai szoba és mellékhelyiségek. Bővebbet Anlich Lajos-utca 18. szám. 119

Eladó

Réval-utca 2. sz. ház. Bővebbet ugyanott. 5884

ALKALMAZÁST KERES.

Több évi

kereskedelmi gyakorlattal bíró, irodai teendőkben és pénztárkezelésben jártas leány azonnali avagy február hó 1. belépésre állást keres. Szíves ajánlatok. „Pontos” jellegre a lap kiadója kéretnek.

ALKALMAZÁST NYER.

Egy ügyes pénztárnoknő

és egy több évi gyakorlattal bíró könyvelőnő alkalmazást nyer Lázár Gyula fűszerkereskedésében. Megbeszélés Nagy Farkasnál, Aradon. 220

KIADO LAKÁS.

Két szobás

utcai lakás a Weltzer János-utca 17 sz. házban kiadó. 199

Ha lakást

jól akarja kiadni, forduljon a Gyorsfutár vállalathoz. 39

Egy elegánsan butorozott

szoba, esetleg uralattal, azonnal kiadó. Kiss Ernő-u. 4., ajtó 6. 242

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-5251

LAKÁST KERESNEK.

Gardon lakást keres

előkelő ural ember, a város központjában, jó fűtési alkalmatossággal, villanyvilágítással és lehetőleg fürdőszoba használatával. Egy különbejáratu butorozott, világos szoba megfelel. Ajánlat a kiadóhivatalba küldendő „Tiszta szoba” címen.

Egy elegánsan

butorozott különbejáratu szobát lehetőleg villanyvilágítással keresek azonnalra vagy 1-ére. Ajánlatokat „Gardon” jellegre a kiadóhivatalba küldendők. 192

Aki butorozott szobát

vagy lakást akar kivenni, az forduljon a Gyorsfutár vállalathoz. 98

OKTATÁS.

Február 1-én

új gépirási, gyorsírási és könyvviteli tanfolyam veszi kezdetét. Tar-3 hónapig. Beiratkozni az egyes szakaszokra is lehet. Díjtalan, biztos állásközvetítés. Jelentkezni lehet Ziffer Sándornál, József főherceg-ut 7. 4904

Ha nem tud aludni

se Bromot, de Vojtek és Weisz hírneves rovarporát vegye. II-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HA venni, vagy eladni akar, a legcélszerűbb, ha az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek „Vétel és eladás” rovatát használja

Ingnax I. és Fia

könyv- és papírkereskedése csak a Weltzer János utcában létezik. A két üzlet egyesített raktárát igen olcsón árusítja. — Farsangra a legelőnyösebb bevásárlási forrás. Aradváros, megyei és interurbán telefon 517. 555

Köszvényeknek,

tenyésztőknek szíves tudomására adom, hogy van egy orvosi bizonyítvánnyal ellátott, szép, tiszta berni fajbikám eladó. Márciusban lesz 3 éves. Ára 700 korona. Báró Dittfurth, Zaránd (Arad-megye.) 286

Használt

jó karban levő teljes hálószoba butor olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 239

Tolnai Világlapja 1912-re.

3. füzet: nálam már megjelent Minden pénteken egy üzlethelyiségben, mint kívánatra házhoz szállítva összes kedvezményekkel eredeti árban kapható. 112000 kötetes elsőrendű kölcsönkönyvtár csekély kölcsöndíj mellett Krausz Paulin, színház-épület. 4481

Likör aromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisznál. II-5251

Üzleti könyvek

és irodaszerek legutányesabban Pichler Sándornál Szabadság-tér 1. sz. kaphatók. 2551

KÜLÖNFÉLE.

Kosztördást házhoz

elvéllal a Gyorsfutár vállalat igen előnyös feltételek mellett. Telefon 844. Zrinyi-utca 1. 39

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi féreg porától. II-5251

Gyomor- és lőrgb-tegek

Sensztiosan meglepő eredményt érhetnek el a világhírű Winter-féle Mather tablettákkal. Biztos eredmény az állandó jó eredmény biztosítására. Számtalan elismerőlevél. 1 doboz 250 drb., mely egy évre elegendő. Napi adag 2 tablettát. Ára 5 korona. Egyedüli elárusító Arad és Arad-megye részére Kormon Gyula Akác-utca 10. Vidékre utánvét mellett. 5689

Férges baromfi étak

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi-féregpusztító szerrel. Siker garantálva. II-5251

Erzsébet királyné köruton

(az igazságügyi palota mellett) épült új házban 1-7 szobás

modern lakások,

műhely és raktárnak alkalmas pincék

május 1-re kiadók.

Felvilágosítást ad József-főherceg-ut 18. szám alatt a házmaster. 87

Ha pontosan és discretén akarja ügyeit elvégeztetni, úgy csak a ...

Gyorsfutár-vállalathoz

forduljon, Zrinyi-u. 1. Telefon 848.

Ugyisint elvéllal kosztördást, színházjegyváltást, garderozást, reklámok kiosztását, számlák incassó-lását, lakás és butorozott szoba kiadást és keresést is a legolcsóbb árakban. 248

Áltózködők figyelmébe!

Híres világhírű berendezések

cellárokkal

együtt kedvező üzleti feltételek mellett szívesen és szívesen

KOCH DANIEL

Arad, Deák Ferencz-u. 42.

Fábián és Társa

Arad, Forray-utca 8. Román templom-épület. Városi és megyei telefon 494.

Legszébb és legjobb alkalmi ajándék, egy jó, finom

varrógép, kerékpár vagy egy szép

Gramofon (beszélő-gép).

kapható kedvező részletfizetéssel feltételek mellett jótállással. 7001

Pontos kiszolgálás.

Központi Szálloda

disztermében 7. hó 17. én, szerdán és 18-én csütörtökön, terített asztalok mellett

Ena du Prel

a budapesti Fővárosi Orfeum volt tagja, a 13 éves csodagyermek, az emlékezés fenoméja

nagy művész-estet rendez.

Az élő számoló gép. Opera Lexikon. Egy élő klasikus verseskönyv.

W. Svengali császári udvari művész, telepatikus csoda, a hangtalan gondolatátvitel mestere.

La Petite Theresse a világ legkisebb és legbájosabb előadó művésze.

Cecil St. Germain Universalis artista élet-nagyságu automatáival.

Kezdete este 9 órakor.

Helyárak: Fenntartott hely 2 korona. Elsőrendű hely 1 korona.

GRIMMPENSIÓ

Budapest, V. Vigadó-utca 2.

Élőkelő, csendes, központi fekvés, szabad kilátással a Dunára és a budai hegyekre; az „Angol Királyné” és „Hungária” szállók közelében. A földalatti és városi villamos megállóhelye tözsomszédságában. Modern, külföldi pensiók mintájára külön e célra épült helyiségben, elegáns új berendezéssel. Központi fűtés, állandó hideg és meleg víz vezeték minden szobában; villanyvilágítás; fürdők; folytonos liftszolgálat. Külön lakosztályok beépített fürdőszobával. Társalgó és ebédlő termek, olvasó szoba. Elismert elsőrendű konyha. 6761

Interurban telefon 177-63.

Ernyő, fűző, egyenes-tartó és haskötő különlegességek készítője

Varga D. Dani
Arad, Andrásy-t. 20
Telefon 808. szám.

Aradi Kereskedelmi Bank részvénytársaság Arad.

Hirdetmény.

F. évi január hó 14-én megtartott rendes közgyűlésünk 2500 drb. n. é. új részvény kibocsájtásával intézetünk alaptőkéjének 500.000— koronáról 1.000.000— koronára leendő felemelését határozta el.

Ezen 2500 drb. új részvény átvételére a régi részvényesek elővételi joggal birnak oly formán, hogy minden egyes darab régi részvény után egy drb. új részvény a közgyűlés által megállapított 205— korona árban részükre fentartatik aként, hogy a régi részvényesek az új részvényekre elővételi jogukat bezárólag folyó évi április hó 1-ig gyakorolhatják.

Ezen közgyűlési határozat folytán felhívjuk T. részvényeseinket, hogy az új részvényekre elővételi jogukat bezárólag folyó évi április hó 1-ig gyakorolni s ugyanakkor a régi részvényeket az elővételi jog gyakorlására vonatkozó lebélyegzés végett pénztárunknál bemutatni sziveskedjenek.

A befizetések 1912. szeptember 30-ig tetszés szerinti részletekben teljesíthetők, azonban az elővételi jog gyakorlásánál részvényenkint 25— korona befizetendő.

A befizetések után az intézet a befizetés napjától december 31-ig 5% kamatot térít meg.

A közgyűlés által meghatározott vételárból az az részvényenkint 205— koronából 200— korona az alaptőkét, 5— korona bélyeg, kiállítási díj és költségek fedezésére fordittatik. Az ezen célra fel nem használt vagyis az 5 koronából megmaradt összeg a tart. alaphoz csatoltatik.

Az új részvények 1913. évi szelvényekkel látattnak el, s 1913. január 1-től kezdve a régiakkal mindenben egyenlők lesznek s az 1913. évi jövedelmekben részesülnek.

A befizetésekről ideiglenes igazolványok adatnak ki, a melyek ellenében az igazgatóság által megállapítandó időben — az eredeti részvények ki fognak szolgáltatni.

Az új részvények befizetésére vonatkozólag érvényben maradnak alapszabályaink 9 §-ának a késedelmes befizetésre vonatkozó intézkedései.

Arad, 1912. január 15.

Aradi Kereskedelmi Bank r.-t.